

ITA

Geadviseerd subsidiebedrag: **€ 3.107.000**

Gevraagd subsidiebedrag: € 3.107.000

Over de instelling

Stichting Internationaal Theater Amsterdam, podiumkunsten, theater, Amsterdam

Internationaal Theater Amsterdam (hierna: ITA), gevestigd in Amsterdam, is in 2018 voortgekomen uit een fusie van Toneelgroep Amsterdam en Stadsschouwburg Amsterdam. Hiermee zijn programmeren en produceren samengebracht in één organisatie met een overkoepelende visie: ITA wil 'hét huis zijn voor dans en theater in Nederland' voor de stad, het land en de wereld. Als grootschalig internationaal repertoiregezelschap speelt het vaste acteursensemble onder leiding van Ivo van Hove eigentijdse theatervoorstellingen in binnen- en buitenland. De instelling stelt zichzelf ten doel jaarlijks gemiddeld vijf nieuwe grotezaalproducties te creëren voor een groot en breed publiek, waarin de grote thema's van deze tijd en de verhalen van nu worden weerspiegeld. De meest succesvolle producties blijven op het repertoire staan. Komende jaren verbreedt de instelling haar internationale afzetmarkt in Azië; dicht bij huis intensiveert zij haar samenwerking met onder meer Amsterdamse culturele instellingen.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.9 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur adviseert Internationaal Theater Amsterdam een subsidiebedrag toe te kennen van € 3.107.000. Dit bedrag is inclusief een vermeerdering van 10 procent voor haar internationale excellentie (art. 3.10 lid 2).

ITA is een vooraanstaand gezelschap met een indrukwekkend internationale reikwijdte. De instelling brengt voorstellingen van hoge artistieke kwaliteit, gedragen door een sterk gezelschap. ITA werkt de komende periode met een brede waaier aan (inter)nationaal toonaangevende regisseurs, waar de raad enthousiast over is. Om het landelijke bereik van de voorstellingen te vergroten zoekt ITA naar nieuwe digitale strategieën. Daarnaast is de raad te spreken over het educatiebeleid van de instelling. De financiële positie van ITA wekt vertrouwen.

De raad mist een nadere toelichting op de beoogde producties. Hij had graag eveneens gelezen welke keuzes de artistieke leiding maakt om de eigen

producties toegankelijk te maken voor een breder publiek. Daarnaast was hij graag op de hoogte gebracht van nieuwe namen voor het talentontwikkelingstraject.

ITA heeft een toonaangevende positie in de (inter)nationale theaterwereld. De komende jaren zijn erop gericht deze positie verder te versterken en uit te breiden.

ITA reflecteert voldoende op de toepassing van de Fair Practice Code, de Governance Code Cultuur, en de Code Diversiteit en Inclusie.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

ITA brengt voorstellingen van hoge artistieke kwaliteit, gedragen door een sterk gezelschap. De raad is te spreken over een flink aantal producties die de instelling de afgelopen jaren op de planken bracht. Onder leiding van Ivo van Hove brengt een aantal (inter)nationale regisseurs hoogwaardige voorstellingen, met als hoogtepunten 'Een klein leven', 'Ibsen huis' en 'Oedipus'. Deze producties worden gekenmerkt door groot vakmanschap en grote zeggingskracht, waarin de acteurs schitteren.

Ook bleef het werk van ITA ver buiten de Nederlandse grenzen onverminderd geliefd om haar vernieuwende en eigentijdse ensceneringen. De sterke internationale positie stelt de instelling tevens in staat om met internationaal vermaarde regisseurs te werken en grootse producties op te zetten.

De komende periode wil ITA deze koers voortzetten. Van Hove neemt vijf 'grootschalige maatschappelijke projecten' voor zijn rekening en Robert Icke creëert als nieuwe huisregisseur drie producties. Naast een aantal terugkerende regisseurs worden ook nieuwe regisseurs geïntroduceerd: Halina Reijn, FC Bergman, Marcus Azzini, Milou Rau, Wim Vandekeybus, Stephen Daldry en Barrie Kosky. De raad is daar enthousiast over, omdat hun werk over het algemeen van groot vakmanschap getuigt, maar hij had graag een toelichting op hun beoogde producties gelezen. Nu ontbreekt het zicht op de aansluiting van hun producties bij de door ITA genoemde thema's als identiteit, leiderschap, migratie en multiculturaliteit, vooruitgang of conservatisme.

ITA wil de komende periode hét huis zijn voor dans en theater in Nederland, met een bereik van Amsterdamse buurten tot de rest van de wereld. De missie ten aanzien van 'de wereld' blijkt uit de samenwerking met vooraanstaande internationale regisseurs en geplande grootschalige producties van Van Hove. Een reflectie op de directe omgeving van de

instelling ontbreekt echter; het wordt onvoldoende duidelijk hoe zij de te maken verhalen inbedt in de stad Amsterdam en hoe de instelling de (diversiteit van de) stad vertegenwoordigt. Deze verantwoordelijkheid is in de plannen voor het grootste gedeelte bij de programmerende kant van ITA belegd, zoals in het jaarlijkse festival Lieve Stad. De raad had graag gelezen welke keuzes de artistieke leiding maakt om de eigen producties toegankelijk te maken voor een breder publiek.

De raad is positief over de zes nieuwe en veelal jonge, getalenteerde acteurs die aan het gezelschap zijn toegevoegd. In de keuze voor regisseurs mist de raad echter diversiteit; voor de komende vier jaar wordt slechts één vrouwelijke regisseur genoemd (Halina Reijn), en ontbreken regisseurs met een bi-culturele achtergrond. Van een instelling die een afspiegeling wil zijn van Amsterdam, Nederland en de wereld mogen op dit vlak ambitieuzer keuzes worden verwacht.

Vernieuwing

ITA bekleedt een voorhoedepositie in de internationale theaterwereld. De raad vindt het bewonderenswaardig wat de instelling de afgelopen jaren wereldwijd voor elkaar heeft gekregen. Hiermee draagt zij in grote mate bij aan de internationalisering van het Nederlandse theaterlandschap. ITA wil in de periode 2021 – 2024 haar meerjarige samenwerkingsverbanden in Azië uitbreiden met nieuwe partners in Tokio en Shanghai. Ook gaat ze nieuwe partnerschappen aan met twee theaters in Engeland en Portugal.

De instelling werkt komende jaren aan de ITA-Academy, een nieuw concept waarbinnen alle perspectiefprogramma's en educatie- en talentontwikkelingsactiviteiten vanuit één visie worden ontworpen. Onderdeel daarvan zijn de talentontwikkelingstrajecten. Naast een groot aantal stageplekken gaat de instelling de komende jaren door met 'ITA-2 regie', samen met Frascati en Toneelschuur. In de afgelopen periode is het traject 'ITA-2 schrijvers' toegevoegd. De raad waardeert dit, maar is kritisch over de uitwerking: niet duidelijk is wie de regisserende en schrijvende talenten in deze trajecten zijn, en hoe en door wie zij begeleid worden. Na een aantal jaren waarin het gezelschap veelbelovende talenten afkomstig van de Nederlandse toneelscholen wist te begeleiden, mist de raad in het plan nieuwe namen. Juist ITA verkeert dankzij haar internationale allure in de uitzonderlijke positie om verantwoordelijkheid te nemen voor jonge talenten en om getalenteerde, in Nederland opgeleide regisseurs een wereldpodium te bieden.

Net als in de voorafgaande jaren begeleidt het gezelschap, buiten de vaste trajecten om, regisseurs uit andere vakgebieden bij hun eerste regie voor het theater. Zo wordt Halina Reijn als debuterend theaterregisseur geïntroduceerd met de voorstelling 'Wie is er bang voor Virginia Woolf'. De

raad vindt het goed dat Reijn zich binnen de organisatie verder kan ontwikkelen.

Eerlijke beloning en gezonde bedrijfsvoering

Vanaf de start van de fusie in 2018 wordt de instelling geleid door een driehoofdige directie (sinds 2019 Ivo van Hove, Wouter van Ransbeek en Margreet Wieringa) en functioneert zij volgens het principe van collegiaal bestuur.

In 2017 heeft ITA de cao's van beide organisaties op één lijn gebracht. Alle medewerkers worden sinds de fusie betaald conform de cao Toneel en Dans. Ook voor zzp'ers houdt ITA zich aan de cao. Voor de overbruggingsperiode is een sociaal plan opgesteld. De instelling streeft ernaar zo veel mogelijk medewerkers een vast dienstverband aan te bieden. In 2018 en 2019 kende de instelling een opvallend hoog ziekteverzuim: 6,1 procent. Dit kan verklaard worden door de fusie: dergelijke trajecten leggen de eerste jaren vaker extra beslag op organisaties.

De raad oordeelt positief over de wijze waarop de instelling haar medewerkers de komende jaren beloont. Zij vergoedt ook voorbereidingsdagen, rustdagen en reisdagen. Daarnaast inventariseert zij de behoeften van het personeel aan ontwikkeling, en heeft daarover contact met het Sociaal Fonds Podiumkunsten.

De financiële situatie van ITA (tot 2018 Toneelgroep Amsterdam) was de afgelopen periode solide. Door de fusie kan de instelling naar eigen zeggen meer voorstellingen laten zien, wat financiële voordelen biedt. Zo stegen de eigen inkomsten met 361.000 euro. Voor de komende periode presenteert ITA een totaalbegroting voor de gehele organisatie. Gezien de aard van de meerjarige subsidie van het ministerie van OCW doet de raad alleen uitspraken over de begroting van het gezelschap, al is vanzelfsprekend ook de financiële gezondheid van de organisatie als geheel bekeken. De financiële positie van ITA wekt vertrouwen. De financieringsmix is goed in balans. De instelling verwacht dat de totale baten in 2024 wat hoger zullen zijn dan in 2021 door een toename van de publieksinkomsten.

ITA heeft daarnaast externe risico's goed in beeld. De Fair Practice Code komt terug in de begrote cijfers. Ook is het verheugend dat het de nieuwe organisatie is gelukt om de langdurige partnerschappen met sponsors te bestendigen. De raad hoopt dat de instelling er de komende periode in slaagt om de financiële ondersteuning door sponsors en particulieren te continueren en uit te bouwen.

Bevordering van educatie en participatie (inclusief publieksbenadering)

De kwaliteit van het educatieve programma is van hoog niveau. ITA organiseert programma's, workshops en MAAK-dagen voor primair en voortgezet onderwijs, mbo, hbo en wo. Ook biedt de instelling al jaren op succesvolle wijze Amsterdamse jongeren tussen de 15 en 20 jaar de kans om mee te werken aan een juniorproductie. Zij heeft daarnaast de afgelopen jaren de intensieve relatie met twaalf Amsterdamse middelbare scholen voortgezet en actief gewerkt om haar bereik op deze scholen te vergroten. Ook heeft zij met de TheaterToolkit een methodiek ontwikkeld om kunstvakdocenten in heel Nederland in de klas te ondersteunen.

Komende periode wordt deze koers voortgezet onder de vlag van de ITA-academy, waarin de instelling de drie pijlers educatie, talentontwikkeling en perspectiefprogramma's samenbrengt. De raad is benieuwd naar de overkoepelende visie van de ITA-academy en welke invloed zij heeft op het educatie- en participatiebeleid. Daarnaast is niet duidelijk hoe de genoemde streamingsambities, volgens de instelling een mogelijk 'breekijzer' voor jongeren en het onderwijs, geïntegreerd worden in het educatiebeleid.

Positief is de raad over het in 2019 gestarte programma 'The Pack', een 'community' van een twintigtal theaterliefhebbers tussen de 17 en 25 jaar die samen voorstellingen bezoeken en meedenken met speciale programma's.

ITA is veelbezocht in binnen- en buitenland. In 2018 ontving zij 99.000 bezoekers bij de eigen (co)producties. De instelling speelt vaak in het buitenland, conform haar internationale opdracht (en toelage), en in de eigen standplaats. Voor de tournees in Nederland onderhoudt ze nauwe banden met de podia in kernsteden. Tijdens de tournees wordt ongeveer 10 procent van het totale aantal bezoekers bereikt.

Via digitale technieken en strategieën wil de instelling de relatie met bestaande doelgroepen verstevigen en nieuwe doelgroepen bereiken. Nieuw is het platform 'ITA-Media', waar bezoekers onder meer podcasts en inleidingen ter introductie van de voorstellingen kunnen vinden. Ook wil de instelling livestreams van haar voorstellingen tonen in tachtig bioscopen verspreid over Nederland. Het is positief dat zij nieuwe manieren zoekt om haar landelijke bereik te vergroten, maar het is niet duidelijk waar deze livestreams plaatsvinden en hoe (met welke strategie) deze de genoemde jonge doelgroep, mensen met een functiebeperking en ouderen moeten bereiken.

ITA werkt komende periode samen met een aantal interessante partners en gaat (nog steviger) de verbinding aan met instellingen uit de eigen stad, zoals het Amsterdamse Bostheater, Meervaart Theater, Urban Myth,

Theater RAST, de Toneelmakerij, De Balie, Holland Festival en IDFA. Hierdoor kunnen deze instellingen onderling kennis delen op het gebied van publieksbereik en ondernemerschap. De raad waardeert dit. Het is echter een gemis dat ITA slechts constateert dat deze samenwerkingen de mogelijkheid bieden om een meer divers publiek te bereiken. De raad had graag meer willen lezen over haar rol als het grootste gezelschap binnen dit ecosysteem en op welke wijze de kennis van de afgelopen jaren veel structureler uitgewerkt kan worden in de organisatie en in de artistieke plannen om op deze wijze meer kleur zowel in de zaal als op het podium te krijgen.

Geografische spreiding

Naast voorstellingen in de eigen standplaats Amsterdam en wereldwijd, speelt ITA de succesvolle voorstellingen op podia in kernsteden waarmee zij een band heeft opgebouwd. Zij wil, los van haar grote internationale ambities, ook voldoende zichtbaar blijven in Nederland en probeert waar mogelijk deze verantwoordelijkheid te nemen. In dit kader is het goed dat ITA met Het Nationale Theater een complementair profiel ontwikkelt, om te garanderen dat verspreid over Nederland hoogwaardig en grootschalig repertoiretheater wordt aangeboden.

In haar reflectie op de aanvraag geeft de Metropoolregio Amsterdam aan dat ITA met haar lokale, nationale en internationale oriëntatie goed aansluit bij de deelregio Amsterdam in het regioprofiel. Vanuit het Metropoolregio Amsterdam-programma ziet zij kansen om de samenwerking met de andere deelregio's in de Metropoolregio Amsterdam verder te ontwikkelen.

Toepassing Fair Practice Code

ITA reflecteert zorgvuldig op de Fair Practice Code. De instelling heeft goed oog voor zowel primaire als secundaire arbeidvoorwaarden en de ontwikkeling van de teams en individuele medewerkers krijgt komende jaren extra aandacht. Ook toont zij zich bewust van veiligheid en gezondheid op de werkvloer en heeft daar duidelijke richtlijnen voor.

Toepassing Governance Code Cultuur

ITA reflecteert voldoende op de Governance Code Cultuur en past die goed toe. Zij hanteert het raad-van-toezichtmodel. De raad van toezicht is verantwoordelijk voor toezicht op en advies aan ITA. De activiteiten van de raad van toezicht worden jaarlijks geëvalueerd. De raad vindt het goed dat ITA de komende jaren blijft waken voor een evenwichtige samenstelling van de raad van toezicht.

Toepassing Code Diversiteit en Inclusie

ITA schrijft in haar toelichting op de toepassing van de Code Diversiteit en Inclusie uit te gaan van een ruim diversiteitsbegrip. De instelling wil een

afspiegeling zijn van Amsterdam, Nederland en de wereld. Daartoe heeft zij een Actieplan Diversiteit & Inclusie opgesteld. De acties die hieruit voortkomen zijn het verder ontwikkelen van een meer diverse en inclusieve programmering, het bewerkstelligen van een betere afspiegeling van bezoekers in leeftijd, woonplaats en nationaliteit, het werken met nieuwe partners die een nieuwe doelgroep bereiken en het aantrekken van meer medewerkers met een diverse achtergrond, waarvoor een projectgroep wordt ingericht. De raad juicht dit toe, maar mist kwantificeerbare doelen (de doelen zijn uitgedrukt in percentages, maar niet vermeld is wat de huidige stand van zaken is). Ook ontbreekt in de toelichting op de code hoe de keuze na de fusie voor een meer diverse en inclusieve programmering zich verhoudt tot het eigen aanbod van het gezelschap.